

Introductie en niveaus van visus

De visus voorziet een kind van informatie dat nodig is voor ieder aspect van vroege ontwikkeling. Het is daarom belangrijk er achter te komen hoe u samen met de ontwikkelingsbegeleider de huidige visuele mogelijkheden van uw kind kunt gebruiken om elk aspect van de ontwikkeling te bevorderen.

Op de Activiteitenkaarten wordt telkens aangegeven de visuele omgeving en de visuele materialen die u gebruikt tijdens de activiteiten te raadplegen. Zorg ervoor dat de activiteiten in de meest geschikte omgeving uitgevoerd worden en dat de meest geschikte materialen en voorwerpen gebruikt worden die passen bij het niveau van visueel functioneren van het kind.

Hieronder volgen vier niveaus van visueel functioneren en kenmerken van voorwerpen en omgevingen die geschikt zijn voor elk van de vier niveaus.

Niveaus van visus

- Niveau 1: Geen perceptie van licht
- Niveau 2: Bewust van licht en grote licht-reflecterende voorwerpen (met een diameter van 12 cm of groter) binnen een afstand van 30 cm (niet de voorwerpen van niveaus 3 en 4)
- Niveau 3: Bewust van gekleurde voorwerpen (met een diameter van 12 cm of kleiner) binnen een afstand van 30 cm (niet de voorwerpen van niveau 4)
- Niveau 4: Bewust van voorwerpen (met een diameter van 12 cm 1.2 cm of kleiner) op een contrastrijke achtergrond binnen een afstand van 30 cm

Opmerking: Niveau 4 is niet haalbaar voor normaal ziende babies tot de leeftijd van 5 tot 6 maanden, omdat over het algemeen kinderen van deze leeftijd nog geen aandacht tonen voor zulke kleine voorwerpen.

Ideeën voor kinderen op Niveau 1

- Concentreer u op het stimuleren van ontwikkeling door middel van gehoor, tast en beweging.

Ideeën voor kinderen op Niveau 2

In een **donkere kamer**, gebruik:

- gloeilampen, laat deze uit- en aangaan op één plek
- zaklampjes waar doorschijnend figuurtje op bevestigd is
- glanzende speeltjes of nachtlampjes
- kerstlampjes in de vorm van een bal gedraaid
- lamp die op uw gezicht schijnt wanneer uw over uw kind buigt (als u een bril draagt, houd deze dan op want deze reflecteert het licht)

Schijn het licht niet direct in de ogen van uw kind, want dan mist het de drie dimensionale kwaliteit van een lamp die belangrijk is voor het trekken van de aandacht.

In een **verlichte kamer** (daglicht of plafondverlichting), gebruik:

Voor visuele activiteiten

- gouden of zilveren bal aan een elastiek met een diameter van tenminste 12 cm.
- kerstballen of kerstdecoratie met een diameter van tenminste 12 cm.

Voor het bevorderen van de ontwikkeling van lichaamshouding, gebruik een kamer met:

- glanzende lijnen die licht reflecteren, bijvoorbeeld metalen kozijnen, spiegels, metalen fotolijstjes

Voor het stimuleren van opvangmechanismen en het besef dat de vloer een stabiele factor is

- kies een speelmat met een (glanzend) reflecterend oppervlak.

Uzelf

- Draag grote blinkende kettingen, armbanden en ringen
- Als u gewoonlijk een bril draagt, houd deze dan op omdat deze licht reflecteert

Box

- kies bungelende speeltjes in verschillende felle kleuren

Speeltjes

- kies rammelaars met belletjes en plak er eventueel glanzende stickers op

Visuele omgeving en materialen

- kies een xylofoon met glanzende toetsen
- plak glanzende stickers op elk speeltje en alledaagse voorwerpen om uw kind te helpen deze te herkennen
- kleed poppen en beren met glanzende kleertjes
- doe elk zacht speeltje een ander licht-reflecterend bandje om

Alledaagse voorwerpen

- gebruik rvs bestek en schalen op een donkere ondergrond
- gebruik flesjes in felle kleuren en glanzende stickers erop
- bellenblaasbellen reflecteren licht. Blaas een grote bel in een verlichte kamer

Ideeën voor kinderen op Niveau 3

Algemeen

- kies alledaagse voorwerpen en speeltjes van 12 cm of groter in heldere kleuren, met grote contrastverschillen
- zorg voor een goed contrast tussen de voorwerpen en tafel- en vloeroppervlakten
Voorwerpen zijn ook duidelijker te zien op een matte (niet-glanzende) ondergrond
- zorg ervoor dat de voorwerpen groot genoeg zijn voor de activiteiten met afstanden van meer dan 30 en 40 cm

Voor oogbewegingsactiviteiten

- pompballen aan een elastiek van 12 cm groot
- plastic kindervoetbal van 12 en 25 cm groot

Voor het stimuleren van de controle over het lichaam

- raam- en deurkozijnen en fotolijsten, bijvoorbeeld hout tegen een witte muur
- draag een fel gekleurde pet of sjaal

Voor het stimuleren van opvangmechanismen en het besef dat de vloer een stabiele factor is

- vloer en dekbedovertrek in heldere felle kleuren
- een speelmat met fel gekleurde vakken

Voor het stimuleren van het bewustzijn van de eigen handen

- geef uw baby in de winter wanten aan in felle kleuren

Uzelf

- draag kleding met veel kleurcontrast
- als u gewoonlijk een bril draagt, houd deze dan op omdat deze licht reflecteert
- draag tijdens activiteiten felgekleurde lipstick (dat de communicatie en sociale interactie ondersteunt)
- Draag nagellak om de aandacht van uw kind te trekken bij het ontdekken van uw handen en het bekijken van uw handbewegingen

Box

- kies bungelende speeltjes in verschillende felle kleuren

Visuele omgeving en materialen

Speeltjes

- kies rammelaars met belletjes en plak er eventueel glanzende stickers op
- kies speeltjes die geluid maken
- kleed poppen en beren met felgekleurde kleertjes. Kies een pop waarvan de kleur van de ogen en het haar contrasteren met de huidskleur
- doe elk zacht speeltje een ander licht reflecterend bandje om

Alledaagse voorwerpen

- gebruik bestek, schaaltes en een (tafel)blad in contrasterende kleuren
- gebruik flesjes in felle kleuren

Ideeën voor kinderen op Niveau 4

Algemeen

Wanneer uw kind kleine voorwerpen (een 1 cm groot snoepje of 1 mm grote taartdecoratie) van dichtbij (30 cm) kan zien, kunnen bekende mensen, voorwerpen, speeltjes plaatjes en gebeurtenissen (zoals bijvoorbeeld het afwassen aan de andere kant van de keuken) toch vaag zijn op middelgrote afstand (2 m) en vooral worden herkend aan kenmerken zoals grootte, vorm en kleur in plaats van aan kleinere details. Deze voorwerpen zullen zelfs voor die kinderen die visueel bewustzijn van 1mm grote taartdecoraties vaag zijn op deze middelgrote afstanden.

- Familieleden en huisdieren zullen weliswaar herkenbaar zijn op afstanden van 2 à 3 meter, maar gezichten zullen wazig zijn op die afstand.
- De visuele details van kleine speeltjes, zoals autootjes, treinen, en dieren van 3 tot 5 cm groot zullen misschien herkenbaar op een afstand van 1,5 meter maar pas helder zijn op een afstand kleiner dan 30 cm.

Dus

- U kunt van uw kind verwachten dat het bekende voorwerpen, speeltjes en plaatjes van 3 to 5 cm groot kan herkennen op redelijke grote afstanden, maar om specifieke kenmerken van deze voorwerpen te leren kennen moet het voorwerp veel dichterbij zijn of u moet het hen leren door erover te vertellen.
- Overleg met uw ontwikkelingsbegeleider welke voorwerpen en welke afstanden het meest geschikt zijn.